

ความต้องการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น
เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น
สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย
Needs and Guidelines for The Development of The Training Course to
Develop Thai Language Instructional Competence integrated local
identity for Student Teachers in Thai language program

Received : 2024-02-05

Revised : 2024-04-18

Accepted : 2024-08-22

ผู้วิจัย ศึกษา เบ็ญจุกุล¹

Sueksa Benjakul¹
sueksa_reu@nstru.ac.th

ประกาศรี เพชรมนต์²

Prapasri Pechmon²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยทบทวนวรรณกรรม สอบถามความต้องการของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคใต้ 5 สถาบัน ที่ฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 60 คน สัมภาษณ์ครูสอนภาษาไทย จำนวน 39 คน และสัมภาษณ์ครูสอนภาษาไทยระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 12 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม แบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.43, SD = 0.62$) 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรมี 6 แนวทาง ได้แก่ (1) การพัฒนาจิตสำนึกรักท้องถิ่นและอภิปัญญา (2) การพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์และวงจรปฏิบัติงานแบบ PDCA (3) การฝึกอบรมฐานสมรรถนะเชื่อมโยงแนวคิดสู่การปฏิบัติ (4) การพัฒนาสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (5) การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้ส่วนบุคคล และ (6) การสะท้อนผลการพัฒนาร่วมกันในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

คำสำคัญ หลักสูตรฝึกอบรม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ อัตลักษณ์ท้องถิ่น นักศึกษาครู ภาษาไทย

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Assistant Professor DR. in Thai program, Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

² อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Lecturer in Thai program, Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

Abstract

This research aims to study the needs and guidelines for developing the training course to develop Thai language instructional competence integrated local identity for student teachers in Thai language program. The researcher reviewed the literature to study fundamental data, inquire about the needs of students in the Bachelor of Education program. Thai language department, Faculty of Education, Southern Alliance Rajabhat University, 5 institutions that practice teaching in educational institutions, 1 semester, 1 academic year 2023, a total of 60 people, survey of the opinions of 39 Thai language teachers and interviews of 12 Thai language teachers at the expert level or higher. Data was collected using a document analysis form, a questionnaire, a survey, and an interview. Data were analyzed using content analysis, percentage (%), mean ($\bar{X}$), and standard deviation (SD).

The research results were as follows: 1) All of the students' needs are high ($\bar{X}$ = 4.43, SD = 0.62) 2) There are 6 primary approaches for developing the training course: (1) developing local conservation awareness and metacognition, (2) developing the concept of creative integration for Thai language learning management and Demming PDCA cycle, (3) linking concepts to practice through competency-based training, (4) developing creativity and innovation competencies, (5) using technology supports hybrid learning and personalized learning environments, and (6) reflecting on development in professional learning communities collaboratively.

Keywords: training course, instructional competence, local identity, student teachers, Thai language

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ เป็นแนวทางหลักในการออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ โดยกำหนดองค์ประกอบสำคัญและนำกรอบสมรรถนะไปใช้ร่วมกับหลักสูตรอิงมาตรฐานด้วยวิธีการเชิงสอดแทรก (intervention) หรือพัฒนาหลักสูตรอิงบริบทท้องถิ่น เชื่อมโยงบูรณาการการทำงานตามจุดเน้นของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ (learning outcomes) คือความสามารถปฏิบัติได้จริง (able to do) โดยประยุกต์ใช้ผลรวมของความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) ความสามารถ (abilities) คุณลักษณะ (attribute) เจตคติ รวมถึงทัศนคติ (attitude) และนำไปปฏิบัติให้เกิดเป็นมรรคเป็นผลตามเป้าหมายของบุคคล นำสู่เป้าหมายใหญ่ของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา ตลอดจนกลไกอื่น ๆ ในระบบ ทั้งการฝึกหัดพัฒนาครู นโยบายการพัฒนาคนพัฒนาชาติบนฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการในศตวรรษที่ 21 (Drake & Reid, 2019; Rao, 2020; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564; รณิชัย สวัสดิ์ และรัตนะ บัวสนธ์, 2565)

อย่างไรก็ตาม การผลิตบัณฑิตครูและพัฒนาครู ยังพบว่ามีประเด็นท้าทายให้ได้ขบคิดในมิติการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินการเรียนรู้ โดยเฉพาะการสอนแยกเป็นรายวิชา ที่ขาดการเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่น ยังไม่เน้นไปที่กระบวนการเรียนการสอนเชิงรุกและเชิงลึก รวมทั้งการบูรณาการและ

การพัฒนาสมรรถนะที่ยังขาดความชัดเจน ขาดนวัตกรรมการพัฒนาครูมืออาชีพและระบบเชื่อมโยงระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง (ชนิตา รักษ์พลเมืองและคณะ, 2560; บังอร เสรีรัตน์, 2564) สอดคล้องกับสรุปผลการประเมินระบบการผลิตครูในประเทศไทยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565) ซึ่งระบุว่าจุดเน้นการพัฒนาด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมสำหรับระบบการผลิตครู ต้องเร่งส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะเท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถสอนแบบบูรณาการข้ามศาสตร์ (transdisciplinary) ได้

การพัฒนาบัณฑิตครูให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ต้องมีการวางแผนทางการบูรณาการแนวคิดทฤษฎีลงสู่การปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล นั้นหมายความว่า กระบวนการต้องดี มีผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง ซึ่งหลอมรวมความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้นักศึกษาคูสามารถสืบเสาะ นำเสนอ แสดงผล และถ่ายโอนการเรียนรู้ในทางปฏิบัติได้สำเร็จ (Mahajan & Chowdhary, 2019; วรรณดี สุทธิรักษกร และคณะ, 2564) จะเห็นได้ว่าการเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นครูนั้นมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการพัฒนาความเข้าใจเนื้อหาวิชาการศึกษาเชิงลึกอย่างเข้มข้นให้นักศึกษาคูสามารถประยุกต์ใช้เนื้อหาความรู้แบบบูรณาการอย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์นวัตกรรมด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของความสำเร็จทางการศึกษา มีแนวทางการศึกษาความต้องการจำเป็นใหม่ ๆ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ตลอดจนสามารถค้นหาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนำมาสร้างการเปลี่ยนแปลงด้วยการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (Hammond et al., 2019; Hernández et al., 2019; Vaganova, 2019; Mintrop et al., 2022)

การพัฒนาชุดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น ที่มีการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ เพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต (Glattthorn et al., 2019; Wang, 2019; กาญจนา คุณารักษ์, 2562) โดยเฉพาะการใช้ชุมชนท้องถิ่นเป็นฐาน ผ่านการหยิบยกประเด็น “อัตลักษณ์ท้องถิ่น” ขึ้นมาเป็นหัวข้อการบูรณาการ เป็นการนำจิตสำนึกร่วมที่ทำให้เข้าใจและรับรู้ได้ว่า ตัวตนของเราเป็นใคร คนอื่นเป็นใคร ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นโดยกระบวนการทางสังคม เมื่อตกผลึกแล้วจะมีลักษณะโดดเด่น สามารถปรับเปลี่ยน ประกอบสร้างใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์ตามสถานการณ์และบริบททางสังคม (สุวิทย์ วงศ์จิรวาณิชย์, 2564) การสอนภาษาไทยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จึงควรหันมาเน้นการบูรณาการศาสตร์ภาษากับศาสตร์อื่น ๆ เพราะนอกจากจะเป็นโอกาสในการมีส่วนร่วมฟื้นฟูอัตลักษณ์ท้องถิ่นแล้ว ยังเป็นการพัฒนาคุณภาพด้านจิตวิญญาณและภูมิปัญญาไทยเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนดำรงอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีท่ามกลางพหุสังคมวัฒนธรรมของกระแสโลกปัจจุบันด้วย (สุวิไล เปรมศรีรัตน์, 2556)

ตัวอย่างผลการวิจัยของ Flórez González (2018) ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณี ภาษา ประวัติศาสตร์ และบรรทัดฐานในการปฏิบัติทางสังคม มาพัฒนาเป็นองค์ประกอบเสริมกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมาย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนกับชุมชนท้องถิ่นของตนเอง งานวิจัยนี้สรุปได้ว่า อัตลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นวิธีการระบุตัวตนของบุคคลในฐานะสมาชิกของชุมชน เป็นลักษณะทางประเพณี ความเชื่อ และวิถีปฏิบัติ ซึ่งภาษาที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการสร้างอัตลักษณ์ เพราะการเรียนรู้ภาษาไม่ใช่แค่การเรียนรู้รหัสเท่านั้น แต่ยังเป็นการปฏิบัติทางสังคม ภาษาเป็นเครื่องมือในการอธิบายและนำเสนอประสบการณ์ของมนุษย์ เป็นช่องทางในการแพร่กระจายความรู้ความคิดและการเข้าถึงโลกทัศน์ที่แตกต่างกัน ข้อค้นพบจากการวิจัยแสดงให้เห็นถึงผลกระทบด้านการรับรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ท้องถิ่น การแสดงออกถึงความภูมิใจในการมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน การส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การปรับปรุงความสามารถในการเรียนรู้ภาษาของนักเรียน ตลอดจนสร้างผลกระทบด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยแบบบูรณาการข้ามหลักสูตร

การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองภายใต้บริบททางวัฒนธรรม และประสบการณ์ชีวิตของตนเองและครอบครัว จึงนับเป็นการพัฒนาที่ตรงจุด เนื่องจากเป็นการบูรณาการชีวิตจริง สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และประเด็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับผู้เรียนโดยตรง ด้วยบริบททางสังคม วัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมถึงระบบเศรษฐกิจแต่ละพื้นที่ มีจุดอ่อนจุดแข็งที่หลักสูตรฐานสมรรถนะช่วยคัดสรรความรู้ทางวิชาการ ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริง แนวความคิด วิธีการ และเรื่องของตนเอง สามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะที่ซับซ้อน ส่งเสริมกระบวนการคิดขั้นสูงและทักษะสำคัญอื่น ๆ เช่น ทักษะการสื่อสารรอบด้าน ทักษะวัฒนธรรม ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น (Casey & Sturgis, 2018) ตัวอย่างผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดคอนเนคตวิชั่นส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการสร้างนวัตกรรมอิงสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของนักศึกษาครูภาษาไทยของ ศุภรดา อันขุนดา และจักรกฤษณ์ จันทะคุณ (2566) ได้มีการศึกษาแนวทางการฝึกอบรมโดยการสัมภาษณ์ ติวเตอร์ และสร้างข้อสรุปใน 5 ประเด็น ได้แก่ การออกแบบการฝึกอบรม การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ลักษณะกิจกรรม สื่อและสิ่งสนับสนุน ข้อเสนอแนะกิจกรรมการแบ่งปัน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพ จะเห็นได้ว่าแนวทางการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรในลักษณะนี้ สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สอดคล้องกับสภาพบริบททางภูมิศาสตร์และสังคมศาสตร์ (มารุต พัฒนาผล, 2567)

การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาความต้องการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย นำเสนอผลการวิจัยในขั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำข้อค้นพบจากการรวบรวมข้อมูลไปใช้วินิจฉัยกระบวนการปฏิบัติการวิจัย และนำไปพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกับข้อมูลเชิงลึก จากผู้รับบริการ ผู้มีประสบการณ์ และผู้เชี่ยวชาญการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย สังเคราะห์สาระสำคัญเชื่อมโยงกับผลการทบทวนวรรณกรรมที่สร้างผลกระทบในการพัฒนาวิชาชีพครูด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่างกว้างขวาง เพื่อหนุนเสริมการฝึกประสบการณ์การทำงาน (internship) สำหรับสายงานวิชาชีพครู และการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงาน ความรู้เฉพาะด้าน ตลอดจนทักษะสำคัญต่าง ๆ สำหรับนักศึกษาฝึกสอนแบบมีส่วนร่วมต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูลบุคคล

1. นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคใต้ 5 สถาบัน ที่ฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งเป็นกลุ่มประชากร จำนวน 60 คน
2. ครูสอนภาษาไทย จำนวน 39 คน
3. ครูสอนภาษาไทย ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 12 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ 1) ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย แบ่งออกเป็น (1) ด้านสาระความรู้ (2) ด้านการจัดกิจกรรมฝึกอบรม (3) ด้านสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้แบบผสมผสาน และ (4) ด้านการ

ประเมินผลการเรียนรู้ และ 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย

เครื่องมือการวิจัย

1) แบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้เก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ตามประเด็นที่กำหนด โดยทบทวนสรุปผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จัดหมวดหมู่ข้อมูล จากนั้นสรุปประเด็นสำคัญเพื่อนำไปเรียบเรียงและสังเคราะห์ข้อมูล

2) แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น ใช้สอบถามความต้องการจากนักศึกษา ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดของข้อคำถาม มีประเด็นครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและสาระสำคัญที่สังเคราะห์ได้ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย (1) เพศ (2) ระดับชั้นที่สอน ตอนที่ 2 ความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น (1) ด้านสาระความรู้ จำนวน 9 ข้อ (2) ด้านการจัดกิจกรรมฝึกอบรม จำนวน 7 ข้อ (3) ด้านสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้แบบผสมผสาน จำนวน 2 ข้อ และ (4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 2 ข้อ โดยใช้แบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

3) แบบสำรวจแนวการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ ใช้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ จากครูสอนภาษาไทยที่สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดของข้อคำถาม ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ เป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด (opened questions) จำนวน 11 ข้อ

4) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย โดยทำการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย ผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาไทย 10 ปีขึ้นไป และมีวิทยฐานะระดับครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดของข้อคำถาม ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ข้อคำถามแบบปลายเปิด (opened questions) จำนวน 7 ข้อ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือการวิจัย (1)-(4) เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือวิจัย พิจารณาดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.79-0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น จากตำรา บทความวิชาการและงานวิจัยต่าง ๆ และสังเคราะห์สาระสำคัญในประเด็นต่าง ๆ โดยใช้แบบวิเคราะห์เอกสาร

2. ประสานติดต่อนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ที่ฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคใต้ 5 สถาบัน ซึ่งเป็น

กลุ่มประชากร ขออนุญาตศึกษาความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร ประสานขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ โดยใช้ google form

3. ประสานติดต่อทางโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ขออนุญาตทำการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาหลักสูตร โดยจัดส่งแบบสำรวจไปยังโรงเรียน และประสานขอความร่วมมือจากครูสอนภาษาไทยในการตอบแบบสำรวจ

4. ประสานติดต่อครูสอนภาษาไทย ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (formal interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย ซึ่งนัดหมายวันและเวลาที่สะดวกร่วมกัน ผ่านระบบการสื่อสารหลากหลายช่องทาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แบ่งหมวดหมู่สาระสำคัญ พิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูล และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยเป็นประเด็นต่าง ๆ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ที่ฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคใต้ 5 สถาบัน จำนวน 200 คน ได้รับข้อมูลจากการตอบกลับแบบสอบถาม จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30 แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 เพศหญิง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย

ความต้องการด้าน/ข้อ	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ลำดับ
ด้านสาระความรู้	4.41	0.62	มาก	3
1. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ	4.41	0.61	มาก	3
2. ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์บริบท/สถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อออกแบบและพัฒนาหลักสูตร	4.35	0.62	มาก	6

3. ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดและบูรณาการผลลัพธ์การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	4.41	0.61	มาก	3
4. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ	4.46	0.59	มาก	2
5. ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ท้องถิ่น	4.36	0.63	มาก	5
6. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการ นวัตกรรมแก้ไข ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทย	4.56	0.58	มากที่สุด	1
7. ความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์การคิดเชิงกลยุทธ์และการคิดเชิงออกแบบ	4.38	0.57	มาก	4
8. ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการออกแบบ และอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้	4.33	0.69	มาก	7
9. ความรู้เกี่ยวกับการประเมินการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	4.41	0.64	มาก	3
ด้านการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม	4.44	0.62	มาก	2
10. จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ที่ตอบสนองความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียน บริบท หรือ ภูมิสังคม เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระอัตลักษณ์ท้องถิ่น	4.43	0.71	มาก	4
11. จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.43	0.64	มาก	4
12. จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	4.43	0.67	มาก	4
13. จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมประสบการณ์เรียนรู้ฐานการปฏิบัติการ เพื่อพัฒนางานเชิงสร้างสรรค์ นวัตกรรม	4.37	0.65	มาก	5

ตารางที่ 1 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย (ต่อ)

ความต้องการด้าน/ข้อ	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ลำดับ
14. จัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามบริบทวัฒนธรรม	4.51	0.53	มากที่สุด	1
15. จัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานเชิงสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.50	0.53	มากที่สุด	2
16. จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.45	0.56	มาก	3
ด้านสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้	4.46	0.62	มาก	1

17. สื่อเทคโนโลยี ส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ แบบผสมผสาน ส่งเสริมการเรียนรู้ส่วนบุคคล	4.48	0.59	มาก	1
18. สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ส่งเสริม การออกแบบและบูรณาการเชิงสร้างสรรค์	4.45	0.64	มาก	2
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	4.41	0.61	มาก	3
19. แนวคิดการประเมินฐานสมรรถนะเน้น การประเมินการปฏิบัติ (Performance-Based Assessment) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (scoring rubrics)	4.41	0.61	มาก	2
20. แนวคิดการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เน้น การประเมินจากหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงถึง ความรอบรู้และส่งเสริมพัฒนาความก้าวหน้าใน การปฏิบัติงานอย่างเชี่ยวชาญ	4.45	0.61	มาก	1
รวม	4.43	0.62	มาก	

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 1 แสดงความต้องการของนักศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทยในภาพรวม พบว่า นักศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.43, SD = 0.62$) โดยความต้องการด้านสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.46, SD = 0.62$) มากที่สุดเป็นลำดับ 1 รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.44, SD = 0.62$) เป็นลำดับ 2 ส่วนด้านสาระความรู้ ($\bar{X} = 4.41, SD = 0.62$) และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.41, SD = 0.61$) เป็นลำดับ 3

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ จากครูสอนภาษาไทย โดยจัดส่งแบบสำรวจไปยังโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 51 โรงเรียน ได้รับการตอบกลับแบบสำรวจ จำนวน 39 ฉบับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า ครูภาษาไทยที่ตอบแบบสำรวจเป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.82 เพศหญิง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 87.17 วิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามระดับวิทยฐานะ ได้แก่ ครู จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.94 ครูชำนาญการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.76 ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 48.71 และครูเชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.56 จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า สภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการมีประเด็นที่ครูสอนภาษาไทยเสนอไว้อย่างสอดคล้องตรงกัน ดังนี้

1) การศึกษาบริบทชุมชนท้องถิ่น พบว่า ครูผู้สอนภาษาไทยมีการศึกษาบริบทชุมชน วัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้เป็นเนื้อหาสาระในการบูรณาการการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการศึกษาสำรวจข้อมูลชุมชน ลักษณะเด่นของชุมชน การลงพื้นที่ภาคสนาม การศึกษาผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต แหล่งเรียนรู้ เพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

2) แนวทางการบูรณาการ พบว่า มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ โดยอิงมาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นหลัก และยังไม่ได้อิงตามกรอบการพัฒนาสมรรถนะอย่างชัดเจน ทั้งนี้ จากการนับความถี่ของคำตอบ พบว่า การบูรณาการสหวิทยาการเป็นแนวทางที่ครูนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้มากที่สุด โดยการสอดแทรกเนื้อหา

สาระ การพัฒนาทักษะภาษาไทยสัมพันธ์ การบูรณาการเนื้อหาและการเรียนรู้ภาษา การขยายความรู้เชิงกว้างและเชิงลึก นอกจากนี้ ยังพบว่าสาระวิชาที่ครูนำมาบูรณาการมากที่สุด คือ ศิลปะ รองลงมาคือสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ตามลำดับ ในส่วนนี้การพัฒนาหลักสูตรจึงควรมีการนำแนวคิดการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียน ตามระดับของการเรียนรู้ ภาระงาน กิจกรรมการเรียนรู้

ส่วนการบูรณาการสหศาสตร์ ครูจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา ซึ่งครูเป็นผู้สอนในหลายวิชา ส่วนระดับมัธยมศึกษาไม่สามารถดำเนินการได้มากนัก เนื่องจากครูแต่ละคนแยกสอนเป็นรายวิชาเฉพาะ ลักษณะการบูรณาการจะใช้กระบวนการและการทำงานร่วมกันที่เชื่อมกันได้ระหว่างวิชา และการบูรณาการข้ามสาระการเรียนรู้ ครูจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในลักษณะกิจกรรมเสริมหลักสูตร โครงการ เพื่อพัฒนาทักษะและจุดเน้นของโรงเรียน การส่งเสริมและพัฒนาทักษะผู้เรียน เช่น การเรียนรู้แบบสืบเสาะ การผลิตสร้างสรรค์ชิ้นงานหรือสิ่งประดิษฐ์ เป็นต้น

3) การบูรณาการสาระการเรียนรู้ พบว่า มีการบูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกับความรู้ท้องถิ่นที่หลากหลาย จากการนับความถี่ของคำตอบ พบว่า สาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่นำมาใช้ในการบูรณาการมากที่สุด คือ การพูดแสดงความคิดเห็น การแต่งคำประพันธ์ การเขียนเรียงความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วรรณคดี วรรณกรรม การอ่านทำนองเสนาะ และหลักภาษาตามลำดับ

4) การบูรณาการทักษะ พบว่า มีการบูรณาการทักษะทางภาษาไทย ฟัง พูด อ่าน เขียน และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 อื่น ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา เป็นต้น

5) การบูรณาการแนวคิด พบว่า มีการบูรณาการแนวคิดไม่มากนัก ที่มีสอดคล้องตรงกันมากที่สุดจากการนับความถี่ของคำตอบ คือ แนวคิดการพัฒนาการคิดขั้นสูง รองลงมาคือแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การคิดเชิงออกแบบนวัตกรรม ตามลำดับ

6) การบูรณาการสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี พบว่า มีการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน จากการนับความถี่ของคำตอบ พบว่า มีการใช้สื่อทำมือมากที่สุด ได้แก่ บัตรคำ บัตรภาพ หนังสือเล่มเล็ก แผ่นผัง แบบจำลอง เกม ใบงาน หนังสืออ่านเสริม เป็นต้น ส่วนสื่อเทคโนโลยีมีการนำมาใช้ในการจัดเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ โดยใช้งานนำเสนอ (PowerPoint) มากที่สุด นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์สื่อสาร เกม ส่วนสื่อประสมใช้คลิปปิดิโอเป็นสื่อหลัก ในชั้นเรียนปกติจะใช้สื่อสำเร็จรูปร่วมกับนวัตกรรมวิธีการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์จะใช้เฉพาะช่วงสถานการณ์วิกฤต ส่วนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานยังใช้น้อยมาก โดยใช้ส่งเสริมการเรียนรู้แบบ on-demand

7) การบูรณาการแหล่งเรียนรู้ อัตลักษณ์ ภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น จากการนับความถี่ของคำตอบ พบว่า มีการบูรณาการแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือศิลปะการแสดง หนึ่งตะลุง มโนราห์ เพลงพื้นบ้าน เพลงบอก แหล่งท่องเที่ยว วิถีชีวิตการประกอบอาชีพ อาหาร ประเพณี ภาษาถิ่นและวรรณกรรมท้องถิ่น ตามลำดับ

8) การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการที่มีต่อผลการพัฒนาการเรียนรู้ของครู จากการนับความถี่ของคำตอบ พบว่า มีผลต่อคุณลักษณะในการพัฒนาตนเองด้านการฝึกอบรมมากที่สุด รองลงมาคือความรู้/ทักษะใหม่ ๆ โดยเฉพาะทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการปฏิบัติงานครู การออกแบบและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การสืบเสาะและเรียนรู้ด้วยตนเอง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ตามลำดับ

9) การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการที่มีต่อผลการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากการนับความถี่ของคำตอบ พบว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการที่มีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเน้นการทำโครงการภาษาไทยมากที่สุด รองลงมา คือ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเฉพาะเรื่อง เช่น

การอ่านออกเขียนได้ ภาวะการเรียนรู้ถดถอย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาวงจรการปฏิบัติแบบ PDCA อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมเครือข่ายผู้ปกครองตามลำดับ

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูสอนภาษาไทย ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 12 คน ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ อัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย มีความสอดคล้องตรงกันเรียงตามลำดับคำตอบมากไปน้อยของแต่ละประเด็น ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย

ประเด็นการสัมภาษณ์	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ บูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย
1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ	- ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐาน - ผู้เรียนไม่สามารถต่อยอดทักษะการคิดขั้นสูง - ขาดนโยบาย/แนวทางการทำงานเพื่อบูรณาการอย่างชัดเจน - ขาดการสนับสนุนในการเรียนรู้และทำงานเป็นทีม
2. วิธีการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ	- ใช้นวัตกรรมแก้ไข/พัฒนาการเรียนรู้ - เน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสหวิทยาการ - พัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) - จัดทำแผนงานการสอนแบบบูรณาการร่วมกัน
3. รูปแบบ/แนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ	- บูรณาการสร้างสรรคชิ้นงาน ผลงาน นวัตกรรม - ส่งเสริม/พัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ - ใช้โครงงาน/วิจัยเป็นฐาน - ขยายความรู้ จัดการเรียนรู้เชิงลึก - ผลิต/สร้างสรรค์ชิ้นงาน ผลงานการเรียนรู้เชิงประจักษ์
4. การนำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ	- จัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ - ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบหัวเรื่อง (theme) - เชื่อมโยงเนื้อหา ทักษะ กระบวนการ - เน้นผลงานสร้างสรรค์ ผลงานการเรียนรู้เชิงประจักษ์
5. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูและครูภาษาไทย	- พัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู จิตสำนึกรักษ์ท้องถิ่น ความมุ่งมั่นตั้งใจและอภิปัญญาในการสอนและการเรียนรู้ - พัฒนานวัตกรรม ความรู้ความเข้าใจ และวงจรการปฏิบัติแบบ PDCA - จัดฝึกอบรมฐานสมรรถนะให้สามารถนำแนวคิดทฤษฎีลงสู่การปฏิบัติการในชั้นเรียน รวมทั้งนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ - อำนวยความสะดวก วิธีการ เครื่องมือในการสืบเสาะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือการลงพื้นที่ภาคสนาม การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนท้องถิ่นเป็นฐาน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย (ต่อ)

ประเด็นการสัมภาษณ์	ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ บูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย
6. ข้อเสนอแนะ	-กำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์การทำงานเพื่อจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร่วมกัน เช่น พัฒนางานวิชาการ 1 โครงการ 1 หน่วยบูรณาการการเรียนรู้ -พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของครู และสะท้อนผลการพัฒนาร่วมกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของนักศึกษา ความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับสภาพและ
แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ และความคิดเห็นของครูสอนภาษาไทย ระดับชำนาญ
การพิเศษขึ้นไปเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับ
นักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย สามารถสรุปและสังเคราะห์สาระสำคัญเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรได้ 6 แนวทาง
เสนอดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ
บูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย	
1. การพัฒนาจิตสำนึกรักษ์ท้องถิ่น และอภิปัญญา	การพัฒนากรอบคิดและความตระหนักคุณค่าในการใช้ประโยชน์จากทุนทาง สังคมวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีความโดดเด่นเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบบุคคล สถานที่ ชุมชน วัฒนธรรม สำนึกท้องถิ่น มีแก่นสาระสำคัญคือจิตสำนึกท้องถิ่น และจิตสำนึกร่วม ที่ให้ความหมายผ่านการใช้ภาษาไทยผสมผสานอัตลักษณ์ส่วน บุคคลและอัตลักษณ์ทางสังคม เพื่อยกระดับปัญญารูคิด จิตสำนึกรักษ์ท้องถิ่น ช่วยพัฒนาทักษะด้านอารมณ์สังคม การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ชุมชนท้องถิ่น โดยใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนการรู้คิด อภิปัญญา และโลกทัศน์ของผู้เรียน
2. การพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ และวงจรปฏิบัติงานแบบ PDCA	การเรียนรู้แบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ นำมาส่งเสริมการพัฒนาศาสตร์ การสอนและการเรียนรู้ภาษาไทย ในกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกที่ครูและนักเรียน ร่วมเรียนรู้ไปด้วยกัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน อย่างสร้างสรรค์ มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานครูอย่างเป็นระบบ อย่างเช่น วงจร Deming PDCA cycle สามารถตรวจสอบแบบวนซ้ำอย่าง ต่อเนื่อง แก้ปัญหาและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การฝึกอบรมฐานสมรรถนะเชื่อมโยง แนวคิดสู่การปฏิบัติ พร้อมมีระบบนิเทศ ติดตาม	การปรับโครงสร้างพื้นฐาน และวิธีการสอน มุ่งพัฒนาประสพการณ์ของผู้เรียน ด้วยการร่วมกันขับเคลื่อนการบูรณาการเชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วม โดยมี เป้าหมายยกระดับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้รอบรู้ชำนาญการปฏิบัติ

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย	
	บูรณาการการเรียนรู้ เพื่อประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะการเรียนรู้ส่วนบุคคลในการออกแบบและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ และเล็งเห็นแนวทางในการจัดการเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ สามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์การสอน กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ใหม่ และวิธีการพัฒนาทักษะของผู้เรียน พร้อมวางกลยุทธ์ด้านบริบทสภาพแวดล้อมเพื่อการทำงานร่วมกัน การนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง
4. การพัฒนาสมรรถนะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เป็นกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนโลกทัศน์ต่อความแตกต่างหลากหลาย และสร้างแรงบันดาลใจในการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิถีคิด และวิธีการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งส่งเสริมคุณลักษณะและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
5. การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้ส่วนบุคคล	การบูรณาการความรู้ เนื้อหา วิธีสอนและเทคโนโลยี (Technological pedagogical content knowledge: TPACK or TPCK) ร่วมกับพัฒนาระบบเทคโนโลยีส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับระบบงานและการทำงานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน การมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยบูรณาการเทคโนโลยีแบบผสมผสานรองรับการทำงานแบบดิจิทัล
6. การสะท้อนผลการพัฒนาความร่วมมือในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	การสะท้อนผลด้านการแสดงออกถึงพฤติกรรมปรับเปลี่ยนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรม การสื่อสารแนวคิดเชิงบวก ในการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรม การสะท้อนผลการปฏิบัติและสะท้อนคุณค่าของการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น การสะท้อนผลการพัฒนาความเชี่ยวชาญของตนเองในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความต้องการของนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งด้านความต้องการจำเป็น การศึกษาแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย ตลอดจนข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรฝึกอบรม จากการสำรวจประสบการณ์ของครูสอนภาษาไทย การถอดองค์ความรู้ และกระบวนการปฏิบัติ รวมถึงข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์จากครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป แสดงให้เห็นว่า การผลิตและพัฒนาครูฐานสมรรถนะ ต้องสอดคล้องกับการพัฒนาและยกระดับการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาแกนกลางขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระบบให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งต้องพิจารณาความรอบรู้เชี่ยวชาญของนักศึกษาครูที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน ดังที่ วรณดี สุทธิวรการ และคณะ (2564) และ บังอร เสรีรัตน์ (2564) เสนอไว้เกี่ยวกับการพัฒนาบัณฑิตครูให้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่านักศึกษาครู

ต้องสามารถบูรณาการความรู้ภายในตน นั่นคือ คุณลักษณะความเป็นครู ประสานกับโครงสร้างความรู้ในการจัดการ ภาระงาน ทักษะทางปัญญาขั้นสูงในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานครูอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ การเข้าร่วม การมีส่วนร่วมในชุมชน ไม่ว่าทางวิชาการ วิชาชีพ หรือวัฒนธรรม แนวทางนี้ทำให้เห็นถึงการเชื่อมต่อระหว่าง สมรรถนะที่คาดหวังและสถานการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ผลการวิจัยที่ได้จึงสามารถนำไปลำดับองค์ประกอบ ของความรู้ ความสามารถ เจตคติ และคุณลักษณะ แบบองค์รวม ซึ่งแสดงพฤติกรรมบ่งชี้ในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น ครอบคลุมตามมาตรฐานกำหนด ทั้งด้านความรู้ การปฏิบัติงาน และการ ปฏิบัติตน

ผลการศึกษาความต้องการของนักศึกษา ซึ่งพบว่านักศึกษามีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น อยู่ในระดับมากทุก ด้าน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความต้องการของนักศึกษาด้านสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ มากที่สุดเป็นลำดับ 1 นั้น อาจเนื่องจากการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามพื้นที่ต่าง ๆ เป็นลักษณะการเรียนรู้ส่วนบุคคล นักศึกษาเรียนรู้เพื่อ ปฏิบัติจริง การมีสื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้แบบผสมผสาน จะช่วยตอบโจทย์ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา เพราะมีพื้นที่และสื่อกลางที่สามารถแลกเปลี่ยน ติดตามผลการเรียนรู้ และชี้แนะการปฏิบัติงานเป็นระยะ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ศุภรดา อันขุนดา และจักรกฤษณ์ จันทะคุณ (2566) ที่มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมแบบผสมผสานเพื่อ ส่งเสริมทักษะการสร้างนวัตกรรมอิงสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของนักศึกษาครูภาษาไทย ในส่วนนี้ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องของนักศึกษาครูจะเกิดขึ้นได้ นอกจากการพัฒนากระบวนการปฏิบัติแล้ว ยังต้องอาศัย การออกแบบการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่เน้นการอำนวยความสะดวก การชี้แนะ การใช้กลยุทธ์ เทคนิค และการให้ข้อมูล ป้อนกลับหลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับ Vaganova (2019) ที่เสนอว่า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูโดยใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ต้องมีการกำหนดองค์ประกอบของการฝึกอบรมฐานสมรรถนะ เพื่อพัฒนาครูให้มีความชำนาญใน การนำทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติการ สามารถเลือกสรรใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีตามจุดมุ่งหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ ของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน พร้อมเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเฉพาะ การใช้ปัญหาหรือการวิจัยเป็นฐาน เน้นความแตกต่างหลากหลายเชิงพื้นที่และจุดเน้นที่น่าสนใจ

ผลการวิเคราะห์สภาพและแนวการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ พบว่ามีประเด็นที่ครูสอนภาษาไทย เสนอไว้สอดคล้องตรงกันหลายประเด็น ซึ่งครูสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับการศึกษาบริบทท้องถิ่น เพื่อ นำมาใช้ออกแบบพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทย เพราะเป็นลักษณะของการทำความเข้าใจด้านบริบท การเรียนรู้อย่างลึกซึ้งเพื่อเชื่อมโยงกับจุดเน้นของสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวทางการบูรณาการอิงมาตรฐานและ ตัวชี้วัดเชื่อมโยงการปฏิบัติกับกรอบสมรรถนะ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทยของผู้เรียนตามระดับการศึกษา ตาม กรอบสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565) ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า มีการใช้รูปแบบการบูรณาการ แบบสหวิทยาการ เน้นการบูรณาการเนื้อหาความรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย เพื่อนำมาพัฒนาทักษะทางภาษาไทยสัมพันธ์ ฟัง พูด อ่าน เขียน เชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 อื่น ๆ โดยเฉพาะการคิด ขั้นสูง การบูรณาการสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี โดยมีการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน การบูรณาการแหล่งเรียนรู้เน้นภูมิปัญญา ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น สอดคล้องกับข้อค้นพบจาก การวิจัยของ Flórez González (2018) ที่เสนอแนวทางการบูรณาการศาสตร์การสอนภาษากับการมีส่วนร่วมในสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถนำไปสร้างผลกระทบด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยแบบบูรณาการข้ามหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูสอนภาษาไทย ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป พบว่า มีความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย สอดคล้องตรงกัน ประเด็นสำคัญที่มีการเสนอไว้สามารถสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ได้ 6 แนวทางหลัก โดยเฉพาะการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู ด้านกรอบคิด จิตสำนึกวิชาชีพท้องถิ่น และอภิปัญญาใน การสอนและการเรียนรู้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องดังที่ สุวิไล เปรมศรีรัตน์ (2556) และ Casey & Sturgis (2018)

เสนอไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาแบบบูรณาการท้องถิ่นเป็นการพัฒนาด้านจิตวิญญาณและภูมิปัญญาไทยของผู้เรียน ดังนั้น สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู จึงเน้นเจตคติที่แสดงออกตามบทบาทหน้าที่ อันเป็นตัวนำไปสู่จิตสำนึก การตระหนักรู้ในตัวตน การปรับเปลี่ยนทัศนคติ การให้คุณค่ากับการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิชาชีพ จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะทำให้ นักศึกษาครูเกิดความเต็มอกเต็มใจเรียนรู้และมีส่วนร่วมทางสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเล็งเห็นประโยชน์จากการใช้ความแตกต่างเชิงพื้นที่และรูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น มาสร้างสรรค์การเรียนรู้ที่ดี มีคุณค่าและมีความหมาย ทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถพัฒนาทักษะทางวิชาชีพที่สร้างระบบการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความต้องการและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาครูและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ที่น่าสนใจ จึงควรมีการศึกษาและพัฒนาหัวข้อ/โจทย์วิจัย ด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนักศึกษาครู/ครู เพื่อส่งเสริมสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพ รวมถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และอนาคต เพื่อเป็นฐานข้อมูลการวิจัยและแนวปฏิบัติที่ดี ซึ่งจะตอบสนองด้านความต้องการจำเป็นของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่และเกิดประโยชน์สูงสุด

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณารักษ์. (2562). *พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- ชนิดา รักษ์พลเมือง, สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, รังสรรค์ มณีเล็ก, เพ็ญอรุณ ปรีดีติลล, และสุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2560). การศึกษาสภาพและปัญหาการผลิต การใช้และการพัฒนาครูการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับความต้องการ ในอนาคต. *ครูศาสตร์*, 45(3), 11-33.
- บังอร เสรีรัตน์. (2564). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฐานสมรรถนะแบบผสมผสานรายวิชาสำหรับนักศึกษา คณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. *ครูศาสตร์สาร*, 15(2), 143-158.
- มารุต พัฒนาผล. (2567). *การวิจัยและพัฒนาเพื่อการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: ศูนย์นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- รณิชัย สวัสดิ์ และรัตนะ บัวสนธิ์. (2565). การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ. *วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ*, 4(1), 187-201.
- วรรณดี สุทธิณารกร, ภูวเรศ อับดุลสตา และสมเกียรติ สุทธิณารกร. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมาย*. กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์.
- ศุภรดา อันขุนตา และจักรกฤษณ์ จันทะคุณ. (2566). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดคอนเน็คติวิซึม เพื่อส่งเสริมทักษะการสร้างนวัตกรรมอิงสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ*. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษาดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์).
- สุวิทย์ วงศ์จิราวัฒน์ชัย. (2564). *ท้องถิ่นอินเตอร์*. กรุงเทพฯ: ศิริชัย การพิมพ์.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์. (2556). *การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ: กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย-มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ระยะที่ 3)*. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก: ถอดบทเรียนจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ*. สมุทรปราการ: เอส บี เค การพิมพ์ จำกัด.

- _____. (2565). การประเมินระบบการผลิตครูในประเทศไทย. นนทบุรี: เซ็นจูรี จำกัด.
- Casey, K., & Sturgis, C. (2018). *Levers and Logic Models: A Framework to Guide Research and Design of High Quality Competency-Based Education Systems*. Vienna, VA: iNACOL. Content in this report is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International license.
- Drake, S.M. & Reid, J.L. (2020). 21st Century Competencies in Light of the History of Integrated Curriculum. *Front. Educ*, 5:122. doi: 10.3389/educ.2020.00122
- Flórez González, A. M. (2018). Strengthening local identity by writing chronicles in the EFL classroom. *Colombian Applied Linguistics Journal*, 20(2), 195-208.
- Glatthorn, A., Boschee, F., Whitehead, B.M., & Boschee, B.F. (2019). *Curriculum Leadership Strategies for Development and Implementation*. (5th ed.). Los Angeles: SAGE.
- Hammond, L. D., Oakes, J., Wojcikiewicz, S.K., Hyler, M.E., Guha, R., Podolsky, A., Kini, T., Cook-Harvey, C.M., Jackson Mercer, C.N. & Harrell, A. (2019). *Preparing Teachers for Deeper Learning*. Cambridge: Harvard Education Press.
- Hernández, L. E., Darling-Hammond, L., Adams, J., & Bradley, K. (with Duncan Grand, D., Roc, M., & Ross, P.). (2019). *Deeper learning networks: Taking student-centered learning and equity to scale*. Palo Alto, CA: Learning Policy Institute.
- Mahajan, A., & Chowdhary, R. (2019). Methodical review of literature on competencies. *Prestige International Journal of Management and Research*, 12(1/2), 13-22.
- Mintrop, R., Zumpe, E., Jackson, K., Nucci, D. & Norman, J. (2022). *Designing for Deeper Learning as an Equity Approach: Schools and School Districts Serving Communities Disadvantaged by the Educational System Benefiting from Deeper Learning*. Stanford, CA: The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching.
- Rao, N. J. (2020). Outcome-based Education: An Outline. *Higher Education for the Future*, 7(1), 5-21. <https://doi.org/10.1177/2347631119886418>
- Vaganova, O.I. (2019). Organization of practical classes in a higher educational institution using modern educational technologies. *Amazonia Investiga*, 8(23), 81-86.